

ДОКЛАД
НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО
СОЦИАЛНИ И ПРАВНИ НАУКИ, СИГУРНОСТ И ОТБРАНА
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „
МЕДИИ И ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ”, ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО
НАПРАВЛЕНИЕ 3.5 „ОБЩЕСТВЕНИ КОМУНИКАЦИИ И ИНФОРМАЦИОННИ
НАУКИ”,
НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Уважаема госпожо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана представя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на Докторска програма „Медии и обществени комуникации“ от Професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки при Нов български университет. Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 и чл. 88а, ал. 7 от ЗВО, чл. 38, ал. 1 от ПДНАОА и съгласно критериалната система за програмна акредитация на докторска програма.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

IV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 21/05.08.2021 г.
2	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 15/16.06.2022 г.)
3	Извършено посещение на ЕГ в НБУ	11. 11. 2022
4	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 36/12.12.2022 г.
5	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 7/13.03.2023 г.
6	След изтичане на срока по чл. 35, ал. 2 от ПДНАОА (относно становището на оценяваната институция) ПК предоставя доклада на АС	

Експертната група е в състав:

1. Проф. д-р Николай Михайлов – Софийски университет „Св. Климент Охридски“ – ръководител;
2. Доц. д-р Стела Ангова – Университет за национално и световно стопанство – член;
4. Росана Манева – студент в Университет за национално и световно стопанство – член.

Наблюдаващ процедурата: проф. д. н. Кольо Коев, член на ПКСПНСО

Статут на докторантите в ДП „Медии и обществени комуникации“ в Департамент „Медии и комуникация“ към НБУ през акредитирания период:

ИМЕ	ФОРМА	ОТЧИСЛЕН/ ЗАЩИТА	ТЕМА	НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ
Десислава Атанасова Данкова	Стипендия	Защитила 2016 г.	Онлайн медии и публични комуникации	доц. Десислава Бошнакова
Боряна Петрова Гошева	Стипендия	Защитила 2016 г.	Медийната репутация като държавна политика	проф. Росен К. Стоянов
Калин Ленков Калчев	Стипендия	Отчислен с право на защита	Разпространение на медийно съдържание за радио чрез конвенционална, онлайн и мобилна платформа	проф. Михаил Мелтев

Теодора Йорданова Зафирова	Свободна	Защитила 2022 г.	Протоколната практика при жени лидери в европейската дипломация и политика	проф. Росен К. Стоянов
Ставрос Калогранидис	Редовна	Защитил 2018 г.	The role of media in disaster and crisis management	проф. Руси Маринов
Боян Николаев Митракиев	Свободна	Защитил 2019 г.	Проблеми пред регулирането на лобизма и пбблик афеърс в Централна и Източна Европа	проф. Росен К. Стоянов
Елица Даниелова Георгиева	Свободна	Прекъснала	Предизвикателства пред връзката между ПР образованието и ПР практиката	проф. Десислава Бошнакова
Кристина Ненова Ненова	Свободна	Защитила, 2021 г.	Езикът на омразата в политиката, отразен в българските медии	проф. д. н. Толя Стоицова
Мария Ангелова Чолакова	Свободна	Защитила, 2021 г.	Ролята на обществената телевизия в ситуации на криза	доц. Стойко Петков
Стилиян Юриев Емилов	Свободна	Отчислен с право на защита	Role of Turkish TV and Contemporary Cinema on Turkish Culture	проф. д. н. Петя Александрова
Жюстин Томс	Свободна	Защитила 2021 г.	Корпоративна комуникация с външни публики чрез собствени медии. Корпоративни блогове в условията на социални мрежи	проф. Десислава Бошнакова

II. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРЕПОРЪКИТЕ ПРИ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

На 18.07.2016 г. (Протокол 13) Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана, на основание оценка 9,18 (девет цяло и осемнадесет стотни), взима решение за даване на програмна акредитация с валидност шест години на докторска програма „Медии и обществени комуникации“ от професионалното направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки на Нов български университет за ОНС „доктор“. Направени са две препоръки.

Препоръка 1: *Да продължи работата по привличане на партньори и допълнителни ресурси за научноизследователска дейност. Срок: постоянен, с ежегодно отчитане.*

Департамент „Медии и комуникация“ декларира редица партньорства със съсловни организации (БДВО, БАПРА), медийни организации (БНТ, БТА, БНР, „Успелите“ и др.), фондации („Програма достъп до информация“, „Конрад Аденауер“) и др.

Препоръката е изпълнена.

Препоръка 2: *За по-ефективното осъществяване на образователните и научноизследователските цели на обучението в бакалавърските, магистърските и докторските програми на департамент "Масови комуникации" е желателно бъдещият Радиотелевизионен център да бъде структурно обвързан с департамент "Масови комуникации". Срок: до следващата програмна акредитация.*

За изпълнението на тази препоръка департаментът е предприел три действия. От януари 2020 г. докторант на департамент „Медии и комуникация“ е административен мениджър на РТЦ на НБУ. От юли 2020 г. телевизионни журналисти работят със студенти в РТЦ на НБУ. От академичната година 2020/2021 г. в студиото се провежда обучение по дисциплини на преподаватели от департамента.

Препоръката е изпълнена.

III. ПРОВЕРКА ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ (ESG) – ЧАСТ 1 (1-10) И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО

СТАНДАРТ 1. ПОЛИТИКА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма

НБУ се стреми да организира обучение в докторантска програма „Медии и обществени комуникации“ в съответствие със своята мисия, цели и задачи и действащото законодателство.

Приемът и обучението на докторантите от департамент „Медии и комуникация“ в докторска програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ следва разпоредбите националните актове и на съответните разпоредби на НБУ.

По 1.1.1

Визията на НБУ е като част от международната университетска мрежа да бъде модел за академична институция, подготвяща студенти и докторанти с висока академична компетентност и практически умения. НБУ предоставя доказателства, че завършващите студенти и докторанти са с висока академична подготовка и умения за учене през целия живот, с професионална квалификация за успешна реализация в бързо променящия се пазар на труда.

В периода 2016-2020 г. Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ е разработвал всяка академична година планове за действие – а през 2019 г. е разработил и План за академично развитие, – които представляват стратегически документи за развитието на Департамента в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки в НБУ.

По 1.1.2

Цялостната дейност за обучение в докторска програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ е организирана и се стреми да е подчинена на институционалната система за качество, без да се пренебрегва спецификата на програмата. Основни нормативни актове на НБУ, в които е развита политиката за осигуряване на качеството във всички бакалавърски, магистърски и докторски програми са:

- Система за управление на качеството в НБУ;
- Наръчник на системата за управление на качеството в НБУ;
- Политика по качество;
- Процедура за вътрешен одит в НБУ.

Вътрешните одити са непрекъснат процес в НБУ. Обучаващото звено Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ и Програмният съвет в Професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки периодично обсъждат учебната документация и материали по учебните програми както за текущата, така и за следващата академична година.

Одобрената документация на бакалавърските, магистърските и докторските програми се предава в Комисията по качество на НБУ. При положително становище относно качеството на съответната програма, тя се насочва за гласуване от съответния Факултетен съвет.

По 1.1.3

Научноизследователската дейност в НБУ се организира от преподавателските общности на департаментите и центровете. Сред основните приоритети на изследователската политика на НБУ са превръщането на университета в международен изследователски център и интегрирането му в множество международни университетски мрежи, развитието на проектната дейност, развитието на интердисциплинарните изследвания и интеграцията на изследванията и обучението.

Интегрирането на обучението в докторската програма с множество международни университетски мрежи е осъществено чрез споразумения за образователно и научно сътрудничество с чуждестранни университети и академии. Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ има договори за научно и образователно сътрудничество с Panteion University (Гърция), Université de Rouen (Франция), Marmara University (Турция), Roskilde University (Дания), European Humanities University (Литва). Департаментът е член на EUPRERA – Европейска асоциация за ПР образование и изследвания.

НБУ изгражда и прилага политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст. За да се осигури устойчивост на връзката „научен и образователен процес“ е изготвена документация, която предписва интелектуалните качества и практическите умения като компетентности, които се придобиват в хода на обучението. Разписани са стандарти за научната дейност на докторанта, провежда се регулярна и материално обезпечена научноизследователска дейност. Стратегическа цел на НБУ е утвърждаването на университета в международното изследователско пространство чрез интегрирането му в европейски и световни изследователски мрежи, развитието на интердисциплинарни области на научното познание, както и чрез въвеждане на научните постижения в обучението и практиката.

По 1.1.4.

Академичното единство в НБУ и гарантиране на академичните свободи, както и нетърпимост към всякакви форми на дискриминация в университета са осигурени чрез регламенти в Правилника за устройството и дейността на НБУ (Приложение 5 – Правилник за устройството и дейността на НБУ) както и в приетия от Настоятелството на университета Етичен кодекс на НБУ. В него са оповестени ценностите, които допринасят за изграждането на етични отношения в университетската общност и утвърждават и развиват НБУ като свободна, иновативна и открита към обществото образователна институция.

Важна част от вътрешната система за утвърждаване на академична почтеност и непримиримост към академични измами е софтуерът за установяване на неправомерно цитиране (Antiplagiarism Software). Ползването на този софтуер е възможно в среда за електронно обучение, каквато НБУ поддържа от 12 години.

В Правилника за устройството и дейността на НБУ са оповестени принципите на Етичния кодекс на НБУ за осигуряване на академично единство. В периода от 2016 г. до 2020 г. няма регистрирани и документириани процедури за предотвратяване на прояви на дискриминация, както и за санкциониране на изпитни измами и плагиатство от страна на преподаватели и докторанти от докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Стандарт 1 се изпълнява.

СТАНДАРТ 2. РАЗРАБОТВАНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни

По 2.1.1.

Сред посочените основни цели са повишаване на квалификацията, придобита след завършване на магистратура по журналистика и ПР, и създаването на предпоставки за развиване на научно-изследователска кариера на млади учени. В документите на Департамента са изведени четири основни задачи: (1) повишаване на специализираните познания на докторантите; (2) развиване на мултидисциплинарния подход чрез обучения и практикуми в дисциплини както от сродни обществени науки, така и от естествените науки; (3) въвеждане на докторантите в методологията и практиката на преподавателския процес, чрез участието им като преподаватели в лекционни курсове и семинари и (4) развитие на изследователския потенциал на докторантите чрез подготовката им като бъдещи ръководители на теренни проучвания от различен мащаб; автори и ръководители на изследователски проекти; изследователи и анализатори на културно-историческото наследство. В Департамента дефинират очакваните резултати в съответствие със съвременните постижения на науката по следния начин:

- (1) получаване на знания за теоретичните основи и методи на медиите и обществените комуникации;
- (2) придобиване на знания и умения за използване и прилагане на съвременни интердисциплинарни подходи за решаване на реални проблеми;
- (3) придобиване на умения за самостоятелно извършване на пълния цикъл от действия, необходими за научно изследване, както и умения за представяне на получените

резултати чрез научни съобщения и доклади на семинари и конференции, и подготовка на публикации;

- (4) извършване на качествена преподавателска работа на академично ниво и ръководство на дипломанти;
- (5) професионална реализация във водещи български и чуждестранни академични институции.

По 2.1.2.

Качеството на учебната документация на Докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ се осигурява първично от Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ. Програмата е разработена в съответствие със Стандарт за учебна програма, аудиторен и тренинг курс и Критерии за приемане на учебна програма. Разписани са процедури за представяне и оценяване на нови учебни програми. Стандартите за качество се задават в мисията на университета и неговата образователна философия. Тези изисквания се детайлизират в образователните цели и компетенциите, които ще придобият обучаваните в съответната докторска програма докторанти. Системата за управление на качеството отчита и измерва показатели за (1) материалната обезпеченост, преподавателски профил и брой кандидат-докторанти за едно място в редовна форма на обучение; (2) състоянието на докторската програма според показателите за качество, сред които интердисциплинарност, брой публикации на преподавателите в България и чужбина, обновяване на докторската програма и курсовете в нея и (3) реализация на завършилите докторанти и представителство във всички органи с отношение към оценка на докторската програма (Съвет на департамент „Медии и комуникация“ на НБУ и Факултетен съвет на Магистърски факултет на НБУ).

По 2.1.3.

Документацията на докторската програма е нормативно регламентирана и са зададени устойчиви цели и задачи. Разписани са процедури за обучение на докторанти; програмна схема; осъществяване на прием; учебна програма по научната специалност; паспорти на курсовете, които съдържат следните параметри; показатели за кредитиране на дейността на докторанта; общ работен план и индивидуален учебен план на докторанта; атестация на докторанта.

Списък на курсовете, предлагани на докторантите в ДП „Медии и обществени комуникации“:

Психология на медийната комуникация – проф. д.н. Толя Стоицова
Комуникация и нови медийни платформи – доц. Евелина Христова
Политически комуникации и съвременно общество – проф. Росен Стоянов
Медии и обществени комуникации в уеб 2.0 – проф. Десислава Бошнакова
Познание за медийната среда – проф. Петя Александрова
Мениджмънт в електронните медии – доц. Стойко Петков

Тематиката на докторантските курсове предполага ориентация както към ключови въпроси на медийната комуникация, така и към най-новите дилеми, свързани с ролята на съвременните технологии за развитие на медийната среда.

Това, което липсва в горния списък, е фундаментален курс по социология на комуникациите. ПК препоръчва да се помисли за по-тясно сътрудничество с Департамент „Философия и социология“ за разработването на подобен курс.

По 2.1.4.

Департамент „Медии и комуникация“ взема предвид мнението на потребителите на кадри и на самите докторанти при разработването на докторската програма. Анализът за възможните работни места се прави въз основа на:

- участие в международни и национални научни форуми, в които докторантите представят свои изследвания пред научната, професионална и академична общност;
- преки контакти с ръководствата на научни институти; национални, регионални и общински или градски музеи, при които се дискутират изискванията на професионалния бранш към подготовката на докторантите в направление;
- в рамките на срещи с различни специалисти при посещения на докторантите по време на предвидени подобни форми или на редовни занятия.

Чрез провеждането на анкети и допитвания до докторантите и преподавателите в докторската програма се установява удовлетвореността на участващите в учебния процес и въпросите, които имат към провеждането на съответната форма на обучение. Така се прилагат индикаторите за качество, регламентирани в СУК в НБУ.

По 2.1.5.

Департамент „Медии и комуникация“ поддържа база от данни за сродни програми по медии и комуникации във водещи висши училища. В доклада-самооценка се отбелязва, че се анализира в сравнителен план работата на сродни програми в СУ „Кл. Охридски“, УНСС, Шуменски университет „Константин Преславски“, Югозападен университет „Неофит Рилски“. *Липсва информация за връзки и анализ в сравнителен план с аналогични програми в чужди университети.*

Осъществява се постоянна връзка с професионалната общност чрез участие в научни конференции и форуми, съвместни семинари, редколегии, обсъждания и пр. При съставянето на програмата е идентифицирана необходимостта от извеждането на нов етап на връзката между програмите за обучение и променената реалност, свързана с развитие на медиите, медиазнанието и комуникационните науки, както и трансформиращата се под въздействието на глобалната мрежа мултимедийна и интерактивна информационна действителност. Програмата е съобразена с тенденциите в съвременното научно развитие на разбирането на взаимозависимостите в глобалния, дигитален свят.

По 2.1.6.

В НБУ има изградена система за наблюдение, контрол и оценка на докторските програми, регламентирани в СУК на НБУ. Дейностите по оценка на програмите са текущи, семестриални, годишни и на две години. В тях са включени следните дейности: приемане на учебна програма, оценяване на програмите, отчет на дейността на департамента, мониторинг на докторантите, мониторинг на програмата в електронния каталог на НБУ, атестиране на преподаватели и докторанти, мониторинг на електронната система за обучение и анкетни проучвания за удовлетвореността на докторантите от обучението в програмата. Оценяването се извършва на различни равнища, като се започне с Комисията по качеството на НБУ, през Магистърския факултет, до зам. ректорите по научноизследователската и по учебната дейност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Стандарт 2 се изпълнява. ПК препоръчва задълбочаване на теоретичната подготовка на докторантите като евентуално към списъка с предлагани курсове се включи и курс по социология на комуникациите.

СТАНДАРТ 3. ОБУЧЕНИЕ, ПРЕПОДАВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ, ОРИЕНТИРАНИ КЪМ ДОКТОРАНТИТЕ

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

По 3.1.1.

Обучението на докторанти в докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ следва и допринася за развитието на форми и методи, съответстващи на Лисабонската стратегия и Стратегия „Европа 2020“, като интегрира в тях най-новите научни постижения в областта на обществените комуникации. То също така се организира и провежда на основание чл. 10 от Наредбата за учебния процес в НБУ и на Процедурата за обучение на докторанти в НБУ. Стандартният срок за обучение на докторантите по програмата е три години. Завършване на обучението по програмата изисква получаване на не по-малко от 180 кредита. Обучението се осъществява на базата на индивидуални планове, в които се включват дейности, проекти и курсове, разделени по области: научно-изследователска дейност, обучение, преподавателска/експертна дейност, докторски минимум, теренна работа, защита на докторска дисертация. Изпълнението на индивидуалния план дава възможност на докторанта да премине към защита на разработения под ръководството на хабилизиран преподавател дисертационен труд и придобиване на ОНС „доктор“.

Докторантите имат достъп до ежемесечните специализирани обучения организирани от Библиотеката на НБУ по търсене в бази от данни, стандарти за цитиране, работа с библиотечни каталози и др. Те използват също база на университета от софтуерни продукти.

По 3.1.2.

Докторантите на докторската програма „Медии и обществени комуникации“ се обучават по индивидуален учебен план, който включва научно-изследователска, теренна, преподавателска/експертна дейности и обучение. Индивидуалните учебни планове се разработват както за целия период на обучение, така и за всяка академична година поотделно. Индивидуалният учебен план се изготвя от докторанта с помощта на научния ръководител, обсъжда се на заседание на Съвета на Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ, утвърждава се от Факултетния съвет на Магистърски факултет на НБУ. В индивидуалния план за целия период за обучение се посочват дейностите и сроковете за тяхното изпълнение, разпределени по съответните направления, които позволяват на докторанта да получи необходимия брой кредити. Индивидуалните учебни планове за отделните академични години разпределят дейностите от общия работен план на докторанта, като конкретизират тяхното съдържание и сроковете за изпълнение. В тях се планират необходимите курсове за обучение на докторанта, а също така и изпитите по тях, включително изпита за докторантски минимум, който се полага пред назначена от декана на Магистърски факултет на НБУ комисия в състав от най-малко три хабилизирани лица. При възникване на аргументирана нужда, промяна в темата на дисертационния труд и/или на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от три месеца преди определената дата за защита. Промяната се прави със заповед на Ректора на НБУ, след решение на Факултетния съвет на Магистърски факултет на НБУ и по предложение на Съвета на Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ.

По 3.1.3.

Докторантите от докторската програма „Медии и обществени комуникации“ следват своя индивидуален план, като получават съдействие от научните ръководители.

Докторантите биват атестирани в края на всяка академична година. Атестациите се обсъждат на заседание на Съвета на Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ и се утвърждават от Факултетния съвет на Магистърски факултет на НБУ. За всяка отчитана дейност докторантите предоставят доказателствен материал.

Съгласно утвърдената процедура, ако в срок от шест месеца след изтичане на академичната година докторантът не бъде атестиран, същият се смята за прекъснал обучението си по собствено желание.

Редовните докторанти със стипендия се отчитат в края на всяко тримесечие, като трябва да посочат резултати от разработването на дисертационния труд, заверени от научния ръководител и подкрепени с доказателствен материал и извършената преподавателска дейност, заверена от декана на съответния факултет.

По 3.1.4.

Методите за оценяване на постиженията на докторантите от докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ са публично оповестени в сайта на университета. В хода на обучението се проследява и съхранява информация за натрупаните кредити, за успехите в научноизследователската и публикационната работа на докторантите. За всеки от докторантите на програмата се води досие като база от данни и архив на проведеното обучение. В областта на оценяване на постиженията на докторантите Департаментът прилага приетите в рамките на университета Показатели за кредитиране на дейността на докторанта, включващи разпределение на дейностите по направления и съответния им брой кредити. Като конкретни методи за представяне на резултатите и оценяване на докторантите на програмата могат да бъдат посочени изпити по преминати курсове, текущо оценяване на базата на определени критерии, интерактивни тестове в информационната платформа MOODLE – NBU, публични презентации (вкл. пред студентите от програмите на департамента), участие в научни форуми и т.н.

По 3.1.5.

В Глава IX. „Студентски въпроси, заявления и жалби“ на Наредбата за студентите в НБУ са регламентирани различните аспекти на правата и възможностите за възражения от страна на докторантите, като обучаеми в НБУ. Наредбата разглежда както общи положения, целящи гарантиране на равнопоставеност на всички обучаващи се в университета, така и възможностите пред докторантите да сигнализират компетентните университетски институции или комисии за случаи, довели до неудовлетвореност от администрирането на обучението. Адресати на жалби на докторантите могат да бъдат всички институции в университета, включително Ректора на НБУ или Председателя на Настоятелството на НБУ.

В периода от 2016 г. до 2020 г. няма подадени жалби от докторанти, обучаващи се докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Стандарт 3 се изпълнява.

СТАНДАРТ 4. ПРИЕМ, РАЗВИТИЕ, ПРИЗНАВАНЕ И ДИПЛОМИРАНЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

В Департамент „Медии и комуникации“ на НБУ обучението на докторантите от приема до дипломирането и проследяването на тяхното по-нататъшно професионално развитие се извършва на базата на приети от Настоятелството на университета и публикувани наредби. В качеството си на обучаващо звено на докторантите от докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ департаментът прилага последователно и прозрачно университетските наредби като по този начин създава необходимите условия за постигане на напредък от страна на докторантите в процеса на тяхното обучение и научни изследвания.

По 4.1.1.

Обучението на докторантите в докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ включва етапите от приемане за обучение до придобиването на ОНС „доктор“ по професионалното направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки и проследяване на тяхното по-нататъшно развитие. Дейностите, включени в рамките на този „жизнен цикъл“, се изпълняват в пълно съответствие с изискванията на действащите национални нормативни актове ЗВО, ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

Политика на университета е да предлага непрекъснато актуализираща се информация в полза на докторантите. За целта се използват няколко канала. На сайта на университета е достъпна цялата информация относно условията за прием, програми за обучение, параметри на обучението, стипендии и т.н.; информация от Магистърския факултет на НБУ, който отговаря за цялостното администриране на обучението на докторантите в университета; информация за възможностите и услугите, предоставяни от Библиотеката на НБУ и Университетски дневник, в който докторантите могат да публикуват резултати от свои изследвания или да се запознаят с резултатите на свои колеги. На фейсбук страница на НБУ се споделя информация, полезна в различни аспекти за обучаващите се по докторските програми. Информация се публикува и в електронната платформа Moodle, която съчетава възможности за обучение и споделяне на тематична и административна информация относно обучението на докторанти. Информация в полза на докторантите може да бъде открита и в телевизионни и радио реклами, реклами в печатни и електронни медии за кандидат-докторанти, билборд реклами, както и по време на Деня на отворените врати в НБУ.

В НБУ има редовна форма на докторантура (със стипендия или срещу такса) с минимален срок на обучение 2 години, както и докторантура на самостоятелна подготовка с минимален срок на обучение 1,5 години (при външен за НБУ докторант).

По 4.1.2.

Департамент „Медии и комуникация“ води политика за подпомагане и насърчаване на докторантите за участие в научноизследователски проекти, както и за подпомагане и стимулиране на тяхното участие в национални и научни форуми през всеки един от етапите на тяхното обучение.

Формите за изява на докторантите в областта на научните изследвания включват участие в научни форуми; участие в индивидуални и колективни национални и международни изследователски проекти и участие в експертни работни групи. Участието на редовните докторанти в научноизследователската дейност се планира в индивидуалните им учебни планове.

През периода от 2016 г. до 2020 г. са публикувани общо 35 статии в български издания, една от които в реферирано в световни бази данни, на докторанти от Докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ. През същия период докторантите са участвали в 16 национални научни форума.

Положителните данни, свързани с публикациите на докторантите и с участието им в научни форуми, рязко контрастират с липсата на участие в проекти и в колективни изследвания. Трябва да се положат сериозни усилия в тази посока, защото тъкмо подобни участия социализират по най-добрия начин докторантите в сферата на академичната работа, а също така разширяват възможностите за добиване на практически умения.

По 4.1.3.

Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ осигурява възможност за участие в академичен обмен на докторантите от докторската програма „Медии и обществени комуникации“ в страната и чужбина. Осигурена е и информация за провежданите научни форуми и при искане от страна на докторанта департаментът може да съдейства за осигуряване на финансови средства за участието на докторанта в тях.

Както често се случва обаче, и в случая с оценяваната ДП констатираме, че докторантите в нея не се възползват от създадените добри възможности, поради което изходящата мобилност е нулева. И това се отнася не само до мобилността в университети в чужбина, но и до неизползваните шансове за евентуален академичен обмен с други български университети. Впрочем този проблем вероятно може да бъде генерализиран за повечето докторски програми по хуманитаристика в България.

По 4.1.4.

В административен план обучението в Докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ се осигурява от Департамент „Медии и комуникация“ и се администрира от Магистърския факултет на университета. За всеки докторант на програмата се създава, води и съхранява документация, съдържаща: заповед на Ректора на НБУ за зачисляване, индивидуален учебен план, атестационни документи, извлечения от протоколи от заседания на Съвета на департамента, на които са обсъждани и приемани индивидуалните учебни планове на докторанта, извлечения от протоколи на заседания на Съвета на департамента, на които са обсъждани и приемани атестациите на докторанта, заповед на Ректора на НБУ за отчисляване на докторанта, обща справка на докторанта от електронната система LOCUS – NBU и информация за докторанта от електронната система S1 на НБУ за извършената научноизследователска работа по време на обучението.

През последните 5 г. в Департамент „Медии и комуникации“ в НБУ са се обучавали 11 докторанти, от които към момента на акредитация са защитили петима души, а четирима са отчислени с право на защита; един е прекъснал. От успешно защитилите докторанти един на свободна докторантура и двама със стипендия са продължили академичната си кариера като асистенти в НБУ.

Това са задоволителни резултати, но трябва да се отбележи един проблем, решаването на който може да оптимизира работата в Департамента.

Прави впечатление, че от общо 12 докторанта 7 са на свободна аспирантура, като само един от тях е продължил на академична работа. Същевременно от 3 души със стипендия двама са продължили с академичната си кариера. Тези числа навеждат на мисълта, че на свободна

аспирантура се записват предимно хора от журналистическата практика, които искат да се сдобият с докторска диплома. В това няма нищо лошо, но ако Департамент „Медии и комуникации“ иска да рекрутира млади изследователи и преподаватели, то това биха били най-вече хора на редовна докторантура (която обаче се заплаща от самия докторант) или със стипендия (но пък броят на предоставените от НБУ стипендии е силно ограничен). Оттук следва, че в Департамента и по-общо в НБУ трябва да се работи по-интензивно преди всичко за увеличаване на броя на отпусканите стипендии.

Стандарт 4 се изпълнява, но е необходима по-усилена работа за включване на докторантите в проекти и изследвания, за повишаване на мобилността в чужбина и страната, както и за повишаване на броя на докторантите със стипендия.

СТАНДАРТ 5. ПРЕПОДАВАТЕЛСКИ СЪСТАВ

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовката на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

По 5.1.1.

В докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ преподават утвърдени преподаватели в полето на медиите, комуникациите, политологията, социологията, психологията, теорията на пресата, ПР. Те имат голям брой научни публикации, издадени у нас и в чужбина. Същите са участници в редица национални и международни научноизследователски проекти. Преподавателите към програмата притежават висока квалификация и предлагат авторски курсове.

Научни публикации на преподавателите в ПН 3.5. ОКИН

ВИД НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ	НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК	НА ЧУЖД ЕЗИК
Монографии	5	-
Статии	55	7
Общо: 67	60	7

За акредитационния период преподавателите от Докторската програма са участвали в 20 научни форуми, от които 8 международни.

По 5.1.2.

Нов български университет разполага с достатъчен брой хабилитирани преподаватели за провеждане на обучението на докторанти по Докторската програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ. Статутът на преподавателския състав на докторската програма напълно отговаря на предвидените изисквания на чл. 48, 49, 50, 52 и 54 от ЗВО.

Длъжностите на научно-преподавателския състав на основен трудов договор (ОТД) се заемат с конкурс и избор по реда и условията, предвиден в държавните и вътрешноведомствени нормативни актове. Трудовите правоотношения с преподавателите се уреждат в съответствие с Кодекса на труда, ЗВО, ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ.

Всички преподаватели в Докторската програма „Медии и обществени комуникации” на НБУ са на основен трудов договор в НБУ и отговарят на законовите възрастови изисквания за акредитацията.

ХАБИЛИТИРАНИ ПРЕПОДАВАТЕЛИ В ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

ИМЕ	НАУЧНА СТЕПЕН	СПЕЦИАЛНОСТ ПО НАУЧНА СТЕПЕН	СПЕЦИАЛНОСТ ПО НАУЧНА ДЛЪЖНОСТ
Проф. Толя Стоицова	Д.н.	Социална психология	Социална психология
Проф. Руси Маринов	Д.н.	Организация и управление извън сферата на материалното производство; и Социология	Обществени комуникации и информационни науки
Проф. Росен Стоянов	Д-р	Политология	Обществени комуникации и информационни науки
Проф. Десислава Бошнакова	Д-р	Политология	Обществени комуникации и информационни науки
Проф. Петя Александрова	Д.н.	Кинознание, киноизкуство и телевизия	Обществени комуникации и информационни науки
Доц. Стойко Петков	Д-р	Кинознание, киноизкуство и телевизия	Обществени комуникации и информационни науки

Понастоящем (т.е. след приключване на акредитацията) проф. Толя Стоицова и проф. Руси Маринов са вече пенсионирани, но и при това положение Докторската програма се поддържа от четирима висококвалифицирани преподаватели, хабилитирани в ПН 3.5. *Проблем обаче е липсата на млади преподаватели, при положение че асистентите в програмата са на възраст, която по-скоро ги препраща към следващо равнище на кариерно развитие. Кое то отново ни връща към поставения по-горе проблем за евентуално рекрутиране на млади асистенти от докторантите в програмата.*

По 5.1.3.

Преподавателският състав на докторската програма „Медии и обществени комуникации” на НБУ е попълнен от преподаватели и изследователи с научни кариери, изградени чрез многогодишен опит в областта на образованието по журналистика, медии, комуникации и ПР, разпознаваеми и доказани като учени на национално и международно ниво. Те успешно прилагат теоретичните си познания към практиката и работните им подходи са адекватни на общата философия на НБУ. В този период те също така декларират участия в състава на редколегии на научни списания, ръководства и участия в научни конференции, организиране на независимата конференция TEDxNBU по модел на световната TED конференция, съставителство на сборници с научни доклади. От 2020 г. преподаватели от департамента са част от проекта по Хоризонт 2020 EUMEPLAT – European Media Platforms: Assessing Negative and Positive Externalities for European Culture 2020-2023.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Стандарт 5 се изпълнява. ПК препоръчва да се балансира преподавателският състав чрез включването на млади асистенти.

СТАНДАРТ 6. УЧЕБНИ РЕСУРСИ И ПОДПОМАГАНЕ НА ДОКТОРАНТИТЕ

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортната дейност.

По 6.1.1.

НБУ разполага с една от най-модерните материално-технически бази от висшите училища в България. Тя включва университетски комплекс, разположен върху собствена земя с площ от 26 225 кв. м., включващ два учебни корпуса – Корпус 1 и Корпус 2, Аула, Център по изкуства, Университетски театър, Музей, Галерия УниАрт, Спортна база (вкл. игрище на открито, фитнес на открито и Студентски спортен клуб), Център за книгата (вкл. Библиотека, Издателство, Университетски архив и Книжарници и книгоразпространение с две книжарници), служебен паркинг, ресторант „Артес” и зелени площи. Университетът разполага и с творческа и почивна база в гр. Созопол.

От есенния семестър на 2020-21 г. е въведен в експлоатация нов 4-етажен Корпус 3 с Радио-телевизионен център (РТЦ), кинозал с 80 места и разширение на Центъра за книгата. РТЦ разполага с телевизионно, анимационно, радио и тонрежисьорско студио, както и прилежащи технически и сървърни помещения. В новото пространство се реализират университетска телевизия и радио, производство на професионални крайни продукти – филми, пясъчна и куклена анимация, клипове, звукозапис и озвучаване, както и първата в страната телевизия с научен характер. На III и IV ниво се помещават специализирани учебни компютърни зали с по 15 места и зали за екипна работа. Залите за екипна работа са мултифункционални – за академични консултации на студенти от преподаватели и за съвместна екипна работа по различни проекти.

За осигуряването на учебния процес и изследователската работа НБУ разполага с аудитории, специализирани учебни зали – езикови и компютърни, и лаборатории (учебно-практически и изследователски звена и специализирани зали по различни направления). Както учебните зали, така и Галерията, Университетски театър, семинарната зала и залите за екипна работа в Библиотеката са мултифункционални и се използват и за учебен процес, семинари, общоуниверситетски и департаментни или програмни събития.

По 6.1.2.

В НБУ има осигурен достатъчен брой компютърни зали със специализирано оборудване за осигуряване на обучението в докторска програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ. Всеки семестър преподавателите заявяват вида компютърна зала (за общообразователен курс или тясно специализирана) и необходимия софтуер. От специализираните езикови зали 1 е оборудвана с 16 компютърни конфигурации, 1 с 20 таблета и в 9 има електронни маркери. В 11 специализирани компютърни зали има интерактивни дъски.

За самоподготовка студентите могат да ползват Компютърните центрове и читалните в Библиотеката. Безжичната свързаност с интернет позволява да се работи самостоятелно във всички външни и вътрешни пространства на университета.

По 6.1.3.

НБУ стимулира научноизследователската дейност на докторантите чрез участие в проекти с външно финансиране; осигуряване на условия за публикуване на статии в университетските

годишници и сборници с научни трудове; осигурени средства в бюджета на НБУ за участие на докторантите на външни за университета форуми, както и командировъчни средства за тяхното осъществяване.

Финансирането на проекти и командировки се осъществява от няколко различни фонда - ЦФСР – Централен фонд за стратегическо развитие; Фонд „Учебни програми“ към Магистърски факултет на НБУ; Семестриалните бюджети на департамент „Медии и комуникация“ и Студентски съвет.

Тук бихме повторили вече направената препоръка за стимулиране на докторантите да се възползват оптимално от предоставените условия за участие в изследователски проекти.

Библиотеката на НБУ функционира като модерен научно-информационен център. Тя разполага с осем обособени читателски зони с общо 215 места или 2,15 места на 100 студенти. 62 от местата са компютъризирани или 0,62 места на 100 студенти.

В библиотеката на НБУ новопостъпилите библиотечни единици през последните пет години са 28 351, като общо в библиотечния фонд има 157 983 документа на хартиен и електронен носител. Броят на отделните електронни книги и списания, достъпни чрез лицензирани бази данни, не е включен в тази цифра.

За нуждите на обучението в Докторска програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ библиотеката притежава 19118 тома литература. Библиотеката предоставя за ползване на своите потребители вестници, списания, годишници и продължаващи издания. Освен на български език, библиотеката абонира периодични издания на руски, английски, немски и френски език.

Освен книжни източници на информация библиотеката осигурява на своите потребители и достъп до лицензирани бази данни, като НБУ развива и собствени информационни ресурси. Библиотеката на НБУ предоставя възможност на студенти, преподаватели и докторанти да заемат за ползване на място таблети и четци с електронни книги. Част от четците се предоставят и за ползване извън територията на университета. Библиотеката на НБУ организира обучителни сесии за развитие на информационна компетентност. Сесиите са отворени за студенти, докторанти и преподаватели на Нов български университет в предпочитано време всеки делничен ден.

По 6.1.4.

Департаментът осигурява на докторантите възможности за включване в различните форми на НИД. Основните форми за включването им в НИД са участие в изпълнение на изследователски проекти и публикуване на научни разработки в сборници, издавани от НБУ, участие в научни конференции и др. форуми.

Участието на докторанти в научноизследователска дейност се планира в рамките на плановете за действие при планиране на дейността на департамент „Медии и комуникация“ на НБУ и в техните индивидуални учебни плановете.

Докторантите и членовете на департамент „Медии и комуникация“ на НБУ биват стимулирани да участват в научни форуми и публикации в научни издания чрез системата за ежегодна атестация.

От 2016 г. към Магистърския факултет на НБУ и департамент „Философия и социология“ на НБУ е създадено Докторантско училище на НБУ. То цели да изгражда „предприемчиви, социално отговорни личности“ чрез „достъпно интердисциплинарно и специализирано

обучение и научни изследвания по международни стандарти“. Дейностите, които училището развива са: постоянен докторантски семинар, постоянен семинар с гост-лектори, годишен докторантски семинар, международно лятно докторантско училище и създаване на Алумни клуб и на Център за пост-докторантски изследвания. В периода 2016-2020 г. са проведени 4 годишни докторантски конференции.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Стандарт 6 се изпълнява.

СТАНДАРТ 7. УПРАВЛЕНИЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

По 7.1.1.

В НБУ ежегодно се провежда мониторинг на успеваемостта на докторантите и студентите по випуски и професионални направления, който включва данни за: докторанти по департаменти; положени изпити; набрани кредити от обучението; редовност на учебния процес; защитили докторанти; резултати от проведени анкети за удовлетвореност от курс, преподавател, програма; академично и административно обслужване.

Данните се обсъждат на различни равнища в НБУ – на първо място от Програмните съвети, на следващо – на Департаментни съвети, на факултетни съвети, на Ректорски съвет и на Академичен съвет. Анализите са основа за предприемането на конкретни мерки и действия, насочени към повишаване на качеството на обучението и на професионалната компетентност на академичния състав в НБУ, които оказват непосредствено влияние върху успеваемостта на докторантите.

Процедурите за одобряване и обновяване на учебната документация на докторска програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ се провеждат чрез вътрешните одити на програмите, годишното атестиране на преподавателите, чрез контрол, преброяване и анализиране на учебните материали, публикувани в MOODLE-NBU, чрез атестиране на докторантите и провеждането на анкетни проучвания за удовлетвореността от обучението. Всеки семестър докторантите попълват анкетни карти за удовлетвореност от учебните курсове и от програмата. Анкетните карти са достъпни онлайн – чрез електронната платформа Moodle-NBU. Данните се събират и обработват от ЦКО на НБУ и се предоставят на университетските звена и преподавателите.

По 7.1.2.

Всяка промяна, възникнала в резултат на установяване на потребности и мерки за подобряване на качеството на обучението, след като е констатирана, се отразява в нормативната база и Електронния каталог на НБУ и е достъпна на сайта на университета. Представени са доказателства за периодично публично обсъждане на резултатите, свързани с качеството на обучението и необходимостта от неговото усъвършенстване. Промените се обсъждат от Програмния съвет на Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ, приемат се от Съвета на департамента и се утвърждават на Факултетен съвет на Магистърски факултет на НБУ. Те се документират с доклади и протоколи от съветите и се отразяват в Електронния каталог на учебните програми на НБУ.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ЗАЩИТИЛИТЕ В ПЕРИОДА ОТ 2016 г. до 2020 г. ДОКТОРАНТИ:

- гл. д-р Десислава Данкова – редовен преподавател, департамент „Медии и комуникация“, НБУ.
- гл. д-р Боряна Гилова – редовен преподавател, департамент „Кино, реклама и шоубизнес“, НБУ.
- д-р Ставрос Калогранидис – собственик на две радиостанции в Гърция: Radio Station Diva FM 91.6 и 99,5 The Station.
- д-р Боян Митракиев – мениджър PR проекти, мениджър бизнес развитие в студио за разработване на мобилни игри, член на управителния съвет на „България Гейм Клъстър“, хоноруван преподавател в департамент „Медии и комуникация“, НБУ.
- д-р Жюстин Томс – мениджър Бизнес развитие в „ABC Design & Communication“ и води курсове като хоноруван преподавател в департамент „Медии и комуникация“ и департамент „Икономика“ на НБУ, лектор е в SoftUni, и организатор на годишния уеб конкурс „Сайт на годината“.
- Теодора Зафирова – Министерство на енергетиката, Експерт по протокол & публична комуникация.
- Калин Калчев – Административен мениджър на РТЦ, НБУ, хоноруван преподавател в департамент „Медии и комуникация“, НБУ.
- Кристина Ненова – психолог, работи в неправителствени организации, Фондация „Асоциация Анимус“.
- Мария Чолакова – Специалист входяща мобилност, програма „Бюро „Проекти“ Еразъм офис“, НБУ.
- Стилиян Емилов – учител (Турция).
- Елица Георгиева – Public Relations Manager (PR Manager) в Lidl Bulgaria.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Стандарт 7 се изпълнява.

СТАНДАРТ 8. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Критерий 8.1. Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

В НБУ съществува система за популяризиране на актуална и пълна информация за НИД на академичния състав и докторантите от всички програми, както и за възможностите за осъществяването и финансирането им. Функционира отдел „Информационна дейност“, който отговаря за вътрешните и външните комуникации, а за публикуването на всяко събитие се подава попълнена форма, на базата на която се изготвя прессъобщение. Събитията и новините се публикуват ежедневно в съответния раздел на сайта на НБУ. В академичната администрация на университета е обособена специална позиция „Връзки с обществеността“, която се заема от академично лице, което контролира и координира цялостната дейност на отдела, както и комуникационната дейност на университета и докладва директно на Ректора на НБУ.

По 8.1.2.

В НБУ са създадени условия за мобилност на студенти, докторанти и преподаватели в чуждестранни висши училища по международни програми. Университетът участва в Програма

„Еразъм+“ като част от ключова дейност 1 – Образователна мобилност в сферата на висшето образование, включваща мобилност на студенти, преподаватели и администрация между програмни страни и мобилност на студенти, докторанти, преподаватели и администрация между програмни и партниращи страни (т.нар. кредитна мобилност). С цел осигуряване на качествено и прозрачно управление на Програма „Еразъм+“ в НБУ е избрана шестчленна Еразъм комисия, в която участват: Зам.ректор по учебната дейност на НБУ (председател на Комисията) и членове – Зам.ректор по научноизследователската и международната дейност; юрисконсулт; директор на бюро „Проекти“ и институционален Еразъм координатор; директор на Централна университетска администрация; директор на Централна студентска администрация; представител на Студентския съвет в НБУ (Процедурата за администриране на мобилностите по програма Еразъм+ 2014/2020 г. е приета от Академичния съвет на НБУ и е налична на сайта на НБУ.

По Програма Erasmus+ НБУ има сключени 310 договора за обмен на студенти и преподаватели, а Департамент „Медии и комуникация“ от Професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки“ в НБУ – 5 договора, със следните университети:

- Panteion University, Гърция.
- Universite de Rouen, Франция.
- Marmara University, Турция.
- Roskilde University, Дания.
- European Humanities University, Литва.

Както вече беше посочено по-горе обаче, съществува недопустима пропаст между създадени добри условия за мобилност и ефективното им използване от докторантите.

По 8.1.3.

Докторантите от Докторска програма „Медии и обществени комуникации“ на НБУ имат възможност да участват с научни доклади във форуми и научни конференции на НБУ, провеждани в страната и чужбина, свързани с изследваните проблеми. НБУ и департаментите разполагат с финансов ресурс за осигуряване на командировки на докторантите и публикуване на резултатите от научните им изследвания.

Съдейки по представените акредитационни документи, докторантите участват предимно в научни форуми и летни школи в България. Няма данни за подобни участия в чужбина.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Стандарт 8 се изпълнява. ПК обаче настоятелно препоръчва да се работи интензивно за включването на докторантите в международни изследователски мрежи чрез по-ефективното използване на програмата Еразъм и чрез участие в научни конференции и школи в чужбина.

СТАНДАРТ 9. ТЕКУЩ МОНИТОРИНГ И ПЕРИОДИЧЕН ПРЕГЛЕД НА ПРОГРАМИТЕ

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

По 9.1.1.

Качеството на учебната документация се осигурява чрез СУК в НБУ. Системата непрекъснато се развива и актуализира, като чрез нея се цели да се осигури необходимата прозрачност пред всички заинтересовани страни – студенти, докторанти, работодатели, обществото и държавата; да се стимулират звената към постоянно развитие; да се повиши отговорността на всеки, както и да се вземат управленски решения въз основа на достоверни данни за състоянието на програмите.

Учебните курсове се разработват от преподавателите в НБУ и са съобразени с утвърдените стандарти. Паспортите на учебните курсове се приемат от Програмните съвети и (по подобие на учебните програми) се представят за становище от Комисията по качество на НБУ. Комисията разглежда предложенията за нови курсове или актуализация на съществуващи курсове в бакалавърските, магистърските, докторските и много-програмите. Предложенията се оценяват според съответствията между компетенциите и изискванията за даден курс, според съответствията между съдържанието и изграждането на обявените компетенции, според съответствията между курсовете и придобиването на специфичните компетенции на програмата и според това дали са съобразени с утвърдените в НБУ стандарти. Одобрените от Комисията по качество паспорти се насочват към Деканите за разглеждане на Факултетен съвет, а тези които не отговарят на стандартите, регламентирани в Системата за управление на качеството в НБУ, се връщат на авторите с конкретни бележки и препоръки за корекции.

По 9.1.2.

При провеждане на съвети на Департамент „Медии и комуникация“ на НБУ редовно се анализират постигнатите резултати и възможностите за оптимизиране на учебната и научно-изследователската дейност. Стимулира се интердисциплинарното научно знание и изследване. Докторантите участват в обсъжданията и правят предложения за промени в наредбите на НБУ, в осъществяването на контрол по прилагане и усъвършенстване на СУК в НБУ, във взимането на решения за провеждане на конкурси за заемане на академични длъжности. Този подход насърчава докторантите в НБУ да проявяват активна роля в дискусиите за учебните програми, учебните курсове, изпитните процедури и др. Като следствие от взетите мерки и анализа, департамент „Медии и комуникация“ на НБУ изготвя своя годишен план за действие.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Стандарт 9 се изпълнява.

СТАНДАРТ 10. ЦИКЛИЧНО ВЪНШНО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществява планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

Наред с редовните самооценки на ниво Департамент „Медии и комуникации“, Магистърски факултет и оценките от Комисията по качеството, в НБУ е въведена и вътрешна акредитация на докторските програми (и курсовете по тях) преди тяхната окончателна подготовка и изпращане в НАОА.

По 10.1.1.

В периода ноември 2014-април 2019 г. НБУ е оценяван, одитиран и акредитиран от: Бюро Веритас (Bureau Veritas). След началната сертификация на НБУ по ISO 9001:2008 през 2012 г. са проведени успешно 3 надзорни и 1 ресертификационен одит (2015 г.) от външните одитори на Бюро Веритас.

Резултатите от докладите на външните одитори Бюро Веритас се представят на вниманието на Ръководството на НБУ. Важно е да се отбележи, че в нито един от докладите в периода ноември 2014-април 2019 г. не е констатирана липса на актуализация на учебната документация и/или несъответствие с потребностите на докторантите и потребителите на кадри.

На 13 март 2019 г. НБУ получи и сертификат за качество по стандарт ISO 9001:2015. Сертификатът, издаден от световния лидер в сертификацията, инспекциите и изпитвания Bureau Veritas Certification Holding SAS – UK Branch удостоверява, че системата за управление на Нов български университет е оценена и е установено нейното пълно съответствие с изискванията на стандарта за управление ISO 9001:2015.

Външна оценка на докторските програми, които предлага НБУ, се осъществява и от НАОА.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Стандарт 10 се изпълнява.

IV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

С оглед на изложените резултати от извършената проверка и направените изводи по отделните стандарти на Критериалната система на НАОА, Постоянната комисия по социални и правни науки, сигурност и отбрана при НАОА стига до заключението, че може да се продължи програмната акредитация на Докторската програма „Медии и обществени комуникации“ в Нов български университет. Тази докторска програма е важен елемент от обучението в НБУ по теория и практика на обществените комуникации като осигурява специалисти на най-високо ниво на обучение и със специфичен профил, с което допринася за развитието на тази област в България. Налице е необходимият брой високо квалифицирани хабилитирани преподаватели по обществени комуникации, както и много добри условия за пълноценно и качествено обучение на докторантите.

Силни страни	Слаби страни
<i>В Докторската програма „Медии и обществени комуникации“ са ангажирани висококвалифицирани преподаватели, доказали своите изследователски възможности и своята експертиза. Постигната е добра комбинация между изследователи с ориентация в различни полета на обществените комуникации.</i>	<i>Въпреки създадените условия от НБУ и от Департамента за мобилност в български и чужди университети, дейностите в тази посока са практически замрели. Това се отразява на социализацията на докторантите в областите, в които те трябва да развият своята експертиза. В този контекст би трябвало да се активира и включването на докторантите в национални и международни колективни изследвания и проекти.</i>
<i>Нов български университет предоставя много добри възможности за обучението в Докторската програма, които включват оборудвани със съвременни технологии зали, възможности за рекреация и библиотека с богат книжен фонд и разнообразни електронни ресурси.</i>	<i>Докторската програма се поддържа от достатъчен брой хабилитирани преподаватели. Проблемите тук са свързани с втория компонент, който обслужва Програмата – асистентите (чиято възраст сочи по-скоро евентуален преход към категорията на хабилитираните). Необходимо е привличането на повече млади хора за асистенти.</i>
Възможности	Рискове
<i>Анализираните документи показват добра структура на предлаганите</i>	<i>Най-същественният риск пред Програмата произтича от посочените по-горе слабости. Би</i>

<p>докторантски курсове, но бие на очи липсата на фундаментален теоретичен курс по медии и комуникации. Еwentуално задълбочаване на сътрудничеството с Департамент „Философия и социология“ (а и с други Департаменти в НБУ) би допринесло за отстраняването на този дефицит.</p>	<p>било добре стратегията за развитие на ДП да се оптимизира що се отнася до отчетливо открояване на нейния профил чрез сравнителен анализ със сродни програми в чужди университети и чрез стимулиране на включването на докторантите в различни мрежи в страната и в чужбина, което би донесло повече информация за динамиката на процесите в сферата на медиите и обществените комуникации.</p>
<p>Броят на обучаваните докторанти през акредитационния период е сравнително висок, но най-вече за сметка на свободните докторантури, които се попълват предимно с хора от практиката, не проявяващи интерес към академичната и преподавателската работа. Ако Департаментът иска да постигне по-равномерен приток на млади преподаватели (липсата на които беше посочена като една от слабостите на Програмата), трябва да се положат системни усилия за повишаване най-вече на броя на отпусканите стипендии.</p>	

На основата на направения анализ Постоянната комисия формулира следните препоръки:

- 1) Да се балансира списъкът с предлагани докторантски курсове чрез включването в него на фундаментален курс по теория на комуникациите.**

Срок: октомври 2024 г.

- 2) Да се постигне системно участие на докторанти в национални и международни проекти и колективни изследвания, което би довело и до естественото им включване в различни изследователски мрежи в страната и в чужбина.**

Срок: постоянен с ежегодно отчитане.

- 3) Да се работи активно за привличане на млади преподаватели-асистенти.**

Срок: постоянен с ежегодно отчитане.

Председател на ПКСПНСО: .....

доц. д-р Екатерина Салкова